

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 25.08.1981, sp. zn. 3 Cz 60/81, ECLI:CZ:NS:1981:3.CZ.60.1981.1

Číslo: 47/1984

Právní věta: Bežné záležitosti týkající sa spoločného užívania bytu manželmi, ktoré sa opakujú alebo podstatne nezasahujú do spoločných užívacích práv, môže vykonávať každý zo spoločných užívateľov. Takouto bežnou záležitosťou je aj platenie úhrady za užívanie bytu a za služby spojené s týmto užívaním. Uznanie dlhu, ktorý vznikol ako nedoplatok v nevelkej výške z neplatenia úhrady opakujúcich sa platieb súvisiacich s užívaním spoločného bytu, treba tiež považovať za bežnú záležitosť týkajúcu sa tohto užívania právny úkon uznania takého dlhu urobený jedným z manželov je teda platný a zaväzuje obidvoch manželov.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 25.08.1981

Spisová značka: 3 Cz 60/81

Číslo rozhodnutí: 47

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Manželství, Právní úkony, Právo osobního užívání bytu, Společné užívání bytu manžely, Uznání nároku

Předpisy: 40/1964 Sb. § 110 odst. 1
§ 145 odst. 1
§ 173 odst. 1
§ 496

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 47/1984 sb. rozh.

Bežné záležitosti týkajúce sa spoločného užívania bytu manželmi, ktoré sa opakujú alebo podstatne nezasahujú do spoločných užívacích práv, môže vykonávať každý zo spoločných užívateľov. Takouto bežnou záležitosťou je aj platenie úhrady za užívanie bytu a za služby spojené s týmto užívaním.

Uznanie dlhu, ktorý vznikol ako nedoplatok v nevelkej výške z neplatenia úhrady opakujúcich sa platieb súvisiacich s užívaním spoločného bytu, treba tiež považovať za bežnú záležitosť týkajúcu sa tohto užívania; právny úkon uznania takého dlhu urobený jedným z manželov je teda platný a zaväzuje obidvoch manželov.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 25. 8. 1981, [3 Cz 60/81](#))

Žalujúca organizácia sa žalobou domáhala, aby žalovaná bola na úhradu za užívanie družstevného bytu za obdobie rokov 1971 – 1974 zaviazaná zaplatiť jej sumu 1871,44 Kčs. Uviedla, že žalovaná tento dlh uznala a v dohode sa zaviazala dlžnú sumu zaplatiť v troch splátkach, dosiaľ však nič nezaplatila.

Okresný súd vo Vranove nad Topľou rozsudkom žalobu zamietol. Bol toho názoru, že písomné uznanie dlhu žalovanou je neplatné, lebo chýbal potrebný súhlas jej manžela v zmysle ustanovenia § 145 ods. 1 O. z. Keďže nárok uplatnil žalobca až 5. 6. 1978, stalo sa tak až po uplynutí trojročnej premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 101 O. z. Uvedený rozsudok sa stal právoplatným.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že týmto rozsudkom súdu prvého stupňa bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Podľa ustanovenia § 110 ods. 1, veta druhá, O. z. ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodov i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plyní premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

Podľa ustanovenia § 173 ods. 1 O. z. bežné veci týkajúce sa spoločného užívania bytu môže vybavovať každý zo spoločných užívateľov bytu. V ostatných veciach je potrebný súhlas všetkých; inak je právny úkon neplatný. 1)

Týmito ustanoveniami sa súd prvého stupňa dôsledne neriadil.

Predovšetkým súd nesprávne posúdil otázku platnosti právneho úkonu žalovanej. Zo zhodných tvrdení účastníkov vyplýva, že žalovaná uznala svoj dlh voči žalobcovi čo do dôvodu i výšky 14. 9. 1976 a v dohode sa zaviazala zaplatiť dlh v troch mesačných splátkach počnúc septembrom 1976, avšak na tento dlh nezaplatila nič.

Ustanovenie § 145 ods. 1 O. z. nemožno na daný prípad použiť. Vzhľadom na jeho zaradenie v Občianskom zákonníku sa totiž týka vybavovania bežných a ostatných záležitostí vo vzťahu k spoločným veciam – majetkovým hodnotám (ako aj práv a záväzkov k nim), ktoré už majú manželia v bezpodielovom spoluvlastníctve v čase, kedy došlo k príslušnému právnomu úkonu jedným z manželov.

O takýto prípad v danej veci však nejde. Byt, ku ktorému má žalovaná a jej manžel spoločné užívacie právo, nie je v ich bezpodielovom spoluvlastníctve. Právo spoločného užívania bytu je upravené samostatne v prvej hlave tretej časti Občianskeho zákonníka. 2) Bežné záležitosti vo vzťahu k spoločnému užívaniu bytu manželmi, ktoré sa bežne opakujú alebo podstatne nezasahujú do spoločných užívacích práv, môže podľa ustanovení § 173 ods. 1 O. z. a § 496 O. z. vybavovať každý zo spoločných užívateľov. Takouto bežnou záležitosťou je aj platenie úhrady za užívanie bytu a za služby spojené s týmto užívaním. Uznanie dlhu v nevelkej výške, ako to bolo v tomto prípade, ktorý vznikol z neplatenia takej úhrady, treba preto takisto považovať za bežnú záležitosť týkajúcu sa spoločného užívania bytu žalovanej a jej manžela. Žalovaná teda na základe tejto formy zastúpenia jedného spoločného užívateľa druhým, ktoré existuje priamo zo zákona, urobila právny úkon uznania dlhu nielen za seba, ale súčasne aj za manžela bez toho, že by potrebovala na to jeho súhlas. Jej uznávací úkon je teda platný.

Keď sa žalovaná takto platne zaviazala uhradiť žalovanú sumu 14. 9. 1976 a žaloba bola podaná 5. 6. 1978, nemohol sa uplatnený nárok žalobcu premlčať. Písomne uznané právo sa totiž premlčuje za

desať rokov odo dňa jeho uznania, prípadne ak bola v uznaní uvedená lehota na plnenie, od uplynutia tejto lehoty (§ 110 ods. 1, veta druhá, O. z.).

Z uvedeného vyplýva, že rozsudkom súdu prvého stupňa bol tu porušený zákon v ustanoveniach § 145, § 168 ods. 1, § 173 ods. 1, a § 496 O. z. v súvislosti s ustanovením § 110 ods. 1 O. z.

1) Pozri teraz ustanovenie § 40a O. z.

2) zákona č. 40/1964 Zb. (ktorého úplné znenie so zmenami a doplnkami bolo vyhlásené pod č. 70/1983 Zb.).